

ΟΡΟΣΗΜΟ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

Νεοελληνική Γλώσσα

31-05-2024

ΘΕΜΑ Α

A1. Το απόσπασμα πραγματεύεται τα οφέλη των ταξιδιών σε ατομικό επίπεδο. Αρχικά, η αρθρογράφος επισημαίνει την ψυχική και πνευματική πληρότητα, την απόκτηση γνώσεων, την σωματική ευεξία, καθώς και την προσφορά συναισθηματικής γαλήνης και ευχαρίστησης. Επιπλέον, τα ταξίδια αποτελούν διέξοδο από το άγχος και την πλήξη της καθημερινότητας, αφορμή για αυτογνωσία μέσω νέων βιωμάτων και αναμνήσεων. Τέλος, με τη γνωριμία άλλων πολιτισμών διευρύνεται η σκέψη και αλλάζει ο τρόπος ζωής και η νοοτροπία των ατόμων.

ΘΕΜΑ Β

- B1.**
1. β
 2. β
 3. α
 4. α
 5. γ

B2.α. Η συντάκτρια του κειμένου 1 έχει πρόθεση να αποδείξει και να πείσει για τη σημασία των ταξιδιών για τον άνθρωπο. Γι' αυτό τον λόγο χρησιμοποιεί ως τρόπο ανάπτυξης παραγράφου την αιτιολόγηση όπως αποδεικνύει και η διαρθρωτική λέξη «γιατί». Με την αιτιολόγηση αποδεικνύει κι επεξηγεί την άποψη της, ότι τα ταξίδια είναι ανεκτίμητα και οδηγούν στην εξέλιξη και την ευτυχία του ανθρώπου, καθιστώντας τη σαφή και κατανοητή.

B2.β.

έτσι ώστε: αποτέλεσμα
αν και: εναντίωση
ή: διάζευξη
καθώς και: προσθήκη
συμπερασματικά: συμπέρασμα

B3. Το κείμενο αποτελεί ταξιδιωτική εμπειρία του Νίκου Καζαντζάκη από την Άνω Αίγυπτο. Στοιχεία που αποδεικνύουν τον βιωματικό χαρακτήρα του κειμένου είναι:

- το **α' πληθυντικό** πρόσωπο («Μπαίνουμε», «Φτάσαμε») με το οποίο ο πομπός εντάσσει τον εαυτό του σε μία ομάδα που ταξιδεύει και αναδεικνύει τη συλλογική εμπειρία και το **α' ενικό** πρόσωπο («πηγαίνω», «συλλογίζομαι») με το οποίο προβάλλεται ο εξομολογητικός τόνος του κειμένου και καταδεικνύεται η βιωματική εμπειρία του αφηγητή. Το α' ενικό και πληθυντικό πρόσωπο προσδίδει αμεσότητα, ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο.

- η **περιγραφή** («Πηγαίνω... ένωση») με την οποία παρουσιάζει τους ναούς του Λούξορ και του Καρνάκ και εικονοποιεί την βιωματική και προσωπική του εμπειρία στους αναγνώστες (εικονοπλαστικός λόγος).
- η **καταγραφή των προσωπικών σκέψεων** του μέσα απ' την αφήγηση («Συλλογίζομαι... πνέμα») ενισχύει τον εξομολογητικό και βιωματικό χαρακτήρα του κειμένου.

ΘΕΜΑ Γ

Στο κείμενο 3 το ταξίδι για το ποιητικό υποκείμενο λειτουργεί ως μέσο απόδρασης, διαφυγής, αντιμετώπισης ή και απομάκρυνσης από μία οδυνηρή συναισθηματική κατάσταση «Μου σφίγγει... χωρίς τελειωμό». Εξαιτίας της προσωπικής ματαίωσης των προσδοκιών του και της απογοήτευσης που βιώνει, επιδιώκει μέσω του ταξιδιού την ψυχική γαλήνη και την προσωπική απομόνωση «Το δρόμο μου... γυναίκα καμιά». Ειδικότερα, η απογοήτευση, η πίκρα και η θλίψη του ποιητικού υποκειμένου τον πιέζουν ψυχολογικά, όπως διαφαίνεται μέσω των παρομοιώσεων «σα θηλιά στο λαιμό», «με δαγκώνει σα φίδι». Οι παρομοιώσεις αυτές καθιστούν το θέμα και τη συναισθηματική κατάσταση του ποιητικού υποκειμένου εύληπτη και κατανοητή στον αναγνώστη, προσδίδοντας στο ύφος παραστατικότητα, οικειότητα και ζωντάνια. Ο έντονος εξομολογητικός και βιωματικός τόνος του ποιήματος, καθώς και ο προβληματισμός του ποιητικού υποκειμένου αισθητοποιείται μέσω του α' ενικού ρηματικού προσώπου «τραβώ», «νιώθω». Επιπλέον, με τις οπτικές εικόνες «πλατιά ερημιά», «κλεισμένα τα σπίτια», «τα τζάκια σβησμένα» και με το ασύνδετο σχήμα («Να νιώθω... σβησμένα») εκφράζεται και αναδεικνύεται η επιθυμία του ποιητικού υποκειμένου για κοινωνική απομόνωση και περισυλλογή.

Σε περιόδους θλίψης και έντονης συναισθηματικής κατάστασης και στεναχώριας, τα ταξίδια για μένα είναι ένας τρόπος εκτόνωσης, ψυχικής ανάτασης και ψυχαγωγίας. Με ψυχραιμία, περισυλλογή, με αισιόδοξη διάθεση και επαφή με φίλους, θα προσπαθούσα να διαχειριστώ κάθε δύσκολη περίοδο στη ζωή μου.

Εναλλακτικοί κειμενικοί δείκτες που μπορούν να αξιοποιηθούν από τους μαθητές:

Μεταφορές: «στην καρδιά με δαγκώνει», «κόσμο τυφλό και βουβό»

Επανάληψη: «να τραβώ, να τραβώ»

Β' ενικό πρόσωπο: «από σε»

Σημεία στίξης - Επιφώνημα: «Ε!»

ΘΕΜΑ Δ

Τίτλος

Το «ταξιδεύειν»: πηγή ψυχικής και πνευματικής ανάτασης

Πρόλογος:

Σε μια εποχή με οξύτατα κοινωνικά προβλήματα, ταχύτατους ρυθμούς ζωής, η ψυχική ισορροπία που συνδέεται άμεσα με την ευδαιμονία αποτελεί ζητούμενο. Οι εποικοδομητικές μορφές ψυχαγωγίας αποτελούν βασικό μέσο προσέγγισής της. Ίσως ένας από τους πιο ενδεδειγμένους τρόπους ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης αποτελούν τα ταξίδια.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ Α:

Αναμφισβήτητα, τα ταξίδια συμβάλλουν στην ψυχική εκτόνωση και αναζωογόνηση.

1. Σε μια εποχή με ταχύτατους και άκρως πιεστικούς ρυθμούς αποτελούν ενδεδειγμένο μέσο χαλάρωσης, ψυχικής ηρεμίας και γαλήνης.

2. Μέσα από την αλλαγή παραστάσεων τα ταξίδια αποτελούν τρόπο απενευαισθητοποίησης του άγχους από την απαιτητική πραγματικότητα.
3. Η εμπειρία ενός ταξιδιού προσφέρει τη δυνατότητα εσωτερικής αναζήτησης, βοηθά τη διαδικασία της αυτογνωσίας και έτσι το άτομο αποκτά ψυχολογική ισορροπία.
4. Καθώς το ταξίδι αποτελεί βιωματική εμπειρία, η μάθηση και η διεύρυνση των πνευματικών οριζόντων επιτυγχάνεται με ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο.
5. Μέσα από την γόνιμη πολιτιστική ανταλλαγή που επιτρέπει το ταξίδι (επαφή με άλλους πολιτισμούς, ήθη, έθιμα) το άτομο αποκτά νέο τρόπο συμπεριφοράς και νέα στάση απέναντι στα προβλήματα της κοινωνίας, ξεφεύγει από την πνευματική στασιμότητα και αναζωογονείται.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ Β: ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΗΡΕΜΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ

1. Επαφή με την τέχνη: Τα καλής ποιότητας θεάματα (θέατρο,κινηματογράφος, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις), ανανεώνουν τον άνθρωπο ψυχικά, καταπολεμούν το άγχος, την πλήξη και ταυτόχρονα τον μορφώνουν και τον βελτιώνουν ηθικά.
2. Φιλαναγνωσία: με την ανάγνωση βιβλίων και γενικότερα την επαφή με την λογοτεχνία ο σημερινός άνθρωπος καλλιεργείται πνευματικά και ψυχικά, ανανεώνει τις γνώσεις του οξύνει την κρίση, ευαισθητοποιείται, αντλεί υγιή πρότυπα και ολοκληρώνει την προσωπικότητά του.
3. Ενασχόληση με τον αθλητισμό: Το άτομο με την άθληση καλλιεργεί το σώμα και την ψυχή αρμονικά, αξιοποιεί τις ιδιαίτερες ικανότητες του και έτσι εκτονώνεται και ψυχαγωγείται αποκτώντας αισιοδοξία, αυτοπεποίθηση, αυτοκυριαρχία.
4. Δια ζώσης επικοινωνία με φίλους: Ο άνθρωπος συμμετέχει σε κοινωνικές εκδηλώσεις, ανταλλάσσει γνώμες, εκφράζει συναισθήματα και έτσι μέσα από τη βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων αναζωογονείται ψυχικά.
5. Επαφή με τη φύση: η φύση δίνει τη δυνατότητα αποφόρτισης από τη ρουτίνα και το άγχος της καθημερινότητας και ο άνθρωπος καλλιεργεί την οικολογική του συνείδηση και ευαισθησία.

Επίλογος:

Κάθε άνθρωπος θα πρέπει να αναζητεί τα μέσα που θα τον βοηθήσουν να ανταποκριθεί σε μία καθημερινότητα που απαιτεί μεγάλα ποσά ενέργειας και ψυχικών δυνάμεων. Με την επιλογή κατάλληλων τρόπων ψυχαγωγίας θα μπορέσει να κατακτήσει την ευτυχία και να αναβαθμίσει μέσα από την ψυχολογική του υγεία την ποιότητα ζωής του.